

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/513/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112204421
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1112204421.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: AK TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcovi: H. T., K. O. Š. XXXX/XX, XXX XX O., zastúpený opatrovníčkou: Anikó Noskovičová, súdna tajomníčka Okresného súdu Bratislava I, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/696, 089 01 Svidník, o zaplatenie 270,65,- €, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I v Bratislave č.k. 11C/84/2012-39 zo dňa 6.9.2012 do výroku o náhrade trov konania

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava I v Bratislave č.k. 11C/84/2012-39 zo dňa 6.9.2012 v napadnutej časti p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie vo veci zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Daňový úrad Bratislava súd upravil, aby po právoplatnosti tohto rozhodnutia vrátil navrhovateľovi sumu vo výške 9,87,- € titulom zaplateného súdneho poplatku za návrh na začatie konania.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.02.2012 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 270,65- € s príslušenstvom. Dôvodil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.02.2008 v pozícii postupníka nadobudol od postupcu - VOLKSBANK Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Vysoká 9, pohľadávku voči odporcovi vo výške žalovanej istiny s príslušenstvom, keď odporca si voči predmetnej spoločnosti nespĺnila záväzky vyplývajúce zo zmluvy č. 3020353309. Podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava I zo dňa 14.03.2012 oznámilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778 vstup do konania ako vedľajší účastník na stranu odporcu podľa ust. § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Výzvou zo dňa 02.08.2012 boli navrhovateľ a odporca prostredníctvom opatrovníčky vyzvaní, aby sa v lehote 10 dní od doručenia písomne vyjadrili k vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane odporcu.

Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.08.2012 zoberal navrhovateľ svoj návrh v celom rozsahu späť, pričom požiadal tunajší súd, aby konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. K uplatnenému nároku na náhradu trov konania vedľajším účastníkom uviedol, že už v podaní, ktorým oznamoval svoj vstup do konania, právny zástupca vedľajšieho účastníka uviedol, že cieľom združenia na ochranu spotrebiteľa je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie

spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Nevidel preto význam v právnom zastúpení združenia, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Právne zastúpenie považoval za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Súd konanie podľa ust. § 96 ods.1, 2 a 3 O.s.p. v dôsledku späťvzatia žaloby zastavil. Na tento dispozitívny úkon nebol potrebný súhlas odporkyne, pretože k späťvzatiu návrhu došlo pred začatím pojednávania, na ktorom by bola vec prejednávaná. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 146 ods.1 písm. c) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené, nakoľko nebol dôvod na aplikáciu odseku 2 predmetného § 146 O.s.p..

K uplatnenému nároku na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka prvostupňový súd konštatoval, že právny zástupca Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v podaní, v ktorom oznamoval svoj vstup do konania, požiadal súd o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh. Súd z dôvodu hospodárnosti konania a skutočnosti, že konanie zastavuje, žiadosti nevyhovel. Vedľajší účastník, resp. jeho zástupca doposiaľ neuskutočnili žiaden úkon, za ktorý by mu patrila náhrada trov konania. Preto súd vedľajšiemu účastníkovi konania náhradu trov konania ani nepriznal.

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote vedľajší účastník odvolanie podaním doručeným súdu dňa 12.10.2012. Namietol, že uznesenie v napadnutej časti vychádza z nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd mal postupovať podľa § 146 ods. 2, veta prvá O.s.p. a priznať mu náhradu trov konania. V odvolaní vymenoval a citoval odôvodnenia viacerých rozsudkov krajských súdov v obdobných veciach, v ktorých boli vedľajšiemu účastníkovi priznané trovy konania. Domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil a priznal mu náhradu trov za 2 úkony právnej pomoci - prevzatie veci a prípravu zastúpenia; a podanie odvolania. Spolu v čiastke 69,19 Eur.

Krajský súd ako súd odvolací podľa § 10 ods. 1 O.s.p., preskúmal vec v napadnutej časti podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. v prípade zastavenia konania je pre rozhodnutie súdu o priznaní náhrady trov konania podstatné ustálenie otázky zavinenia jeho zastavenia. V prejednávannej veci zaviniť zastavenie konania navrhovateľ, ktorý návrh na začatie konania vzal späť bez uvedenia dôvodu, čo samo o sebe postačuje pre záver, že procesne zaviniť zastavenie konania. Jednou z podmienok pre náhradu trov protistrane v súdnom konaní však je, aby trovy, ktorých náhrady sa účastník domáha, boli vynaložené účelne a hospodárne. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Kritérium účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia vychádza zo samotného cieľa právneho zastúpenia, teda snahy právneho zástupcu o čo možno najefektívnejšie uplatňovanie alebo bránenie práva na súde, s cieľom využiť všetky zákonné (hmotnoprávne aj procesné) možnosti na obranu záujmov klienta. Aby bolo možné konštatovať účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia, je potrebné vychádzať aj z osoby samotného účastníka konania a posúdiť, či skutočnosť, že sa účastník konania nechal v konaní zastúpiť má pre neho význam z hľadiska zlepšenia jeho možností chrániť svoje práva a záujmy na súde. Ak totiž účastník konania, a v tomto prípade sa to týka zväčša právnických osôb, disponuje dostatočnými materiálno-technickými predpokladmi a najmä personálnym substrátom (napríklad má viacero zamestnancov s právnickým vzdelaním), na základe ktorého môže svoje práva plnohodnotne a erudovane uplatňovať a brániť aj sám, javí sa ako nadbytočné nechať sa zastúpiť právnym zástupcom. V zákonných možnostiach súdu nie je nepripustenie alebo vylúčenie zastúpenia účastníka právnym zástupcom len z dôvodu neúčelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia. Takýto postup by bol v príkrom rozpore so zásadou rovnosti zbraní, rovnako ako aj so samotným právom každého účastníka súdneho konania (aj vedľajšieho) nechať sa zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Súd je povinný konať s právnym

zástupcom, čo v tomto prípade súd prvého stupňa aj urobil. Iná je však otázka posúdenia účelnosti vynaložených trov konania, ktorá je v kompetencii súdu, a ktorá nezasahuje do práva účastníka na právnu pomoc. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 78/03 v súvislosti s rozhodnutím o nepriznaní náhrady trov právneho zastúpenia vyplýva, že súd iba uplatňuje zákonom daný priestor pre uváženie účelnosti trov konania a nezasahuje do podstaty a zmyslu základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Nemožno preto zamieňať ústavné právo účastníka konania na právnu pomoc v konaní pred súdom a nepriznanie náhrady trov konania z dôvodu ich neúčelnosti. Možnosť nechať sa zastúpiť v konaní a zároveň povinnosť súdu toto zastúpenie akceptovať predstavuje vyjadrenie zásady rovnosti zbraní, avšak nepriznanie náhrady trov za toto zastúpenie predstavuje rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, čo je vo výlučnej kompetencii súdu. V tejto súvislosti odvolací súd upozorňuje aj na obsah rozsudku Súdneho dvora EÚ C- 279/09 zo dňa 22. 12. 2010. Aj tu sa s poukazom na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva konštatuje, že posúdenie otázky nevyhnutnosti právnej pomoci závisí od skutočností a okolností osobitných pre každú vec a závisí najmä od závažnosti konania, zložitosti uplatniteľného práva a konania, ako aj od schopnosti žalobcu účinne obhajovať svoju vec.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že vynaložené trovy právneho zastúpenia zo strany vedľajšieho účastníka, boli neúčelné. Vedľajší účastník je občianskym združením, ktoré vzniklo za účelom realizácie kolektívnej ochrany spotrebiteľa, pričom jedným nástrojov je aj vstupovanie združenia do konaní v pozícii vedľajšieho účastníka a zastupovanie poškodených spotrebiteľov na súdoch. Je nesporné, že na to, aby takéto združenie mohlo naplňať svoje ciele a vykonávať svoju činnosť, musí reálne disponovať zodpovedajúcou materiálnou, ako aj personálnou základňou, minimálne v rozsahu zabezpečenia možnosti vykonávania základným proklamovaných cieľov. Už skutočnosť, že vedľajší účastník je registrovaný v registri občianskych združení, vedenom na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, preukazuje, že pri vzniku a registrácii samotného združenia, muselo ministerstvo postupovať v zmysle § 25 ods. 3 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch. Ministerstvo posudzovalo jednak to, či k vzniku združenia došlo v súlade so zákonom, nezávislosť a neziskovosť združenia, vyporiadanie záväzkov vo vzťahu k štátu a skutočnosť, či združenie aktívne pôsobilo v oblasti spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov. Ak združenie už v čase svojej registrácie aktívne pôsobilo v oblasti ochrany spotrebiteľa, znamená to, že už v tomto čase muselo spĺňať základné materiálne a personálne predpoklady na vykonávanie aktívnej činnosti v tejto oblasti.

Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník vstúpil do konania dňa 1.3.2012 z vlastného podnetu, bez vyzvania odporcu. Súd požiadaval o zaslanie návrhu a hneď si uplatnil aj nárok na náhradu trov konania. Následne navrhovateľ podaním zo dňa 31.8.2012 vzal návrh späť. Prvostupňový súd preto napadnutým uznesením konanie vo veci zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Vedľajší účastník okrem zahlásenia vstupu do konania neurobil žiadny úkon, a do konania vstúpil bez znalosti predmetu sporu, keďže požiadaval súd o zaslanie návrhu na začatie konania. Napriek tomu voči uzneseniu o zastavení konania podal odvolanie a domáhal sa náhrady trov konania. Takto vynaložené trovy konania nemožno považovať za odôvodnené a účelne vynaložené.

Navyše aj podľa názoru odvolacieho súdu samotné združenie, ktoré má v predmete svojej činnosti zabezpečovanie ochrany spotrebiteľa, má mať k dispozícii prostriedky na realizáciu svojho účelu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 78/03, ktorý okrem iného uvádza, že všeobecný súd neporuší základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, ak navrhovateľovi, ktorý disponuje viacerými pracovníkmi, ktorí majú právnické vzdelanie, neprizná náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ich nepovažuje za účelné. Odvolací súd má za to, že tento záver možno aplikovať aj na toto konanie a na posudzovanie nároku na náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka.

Odvolací súd považuje napadnuté uznesenie v časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi za vecne správne, a preto ho v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. s použitím § 142 ods. 1 O.s.p.. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný, avšak náhradu trov si neuplatnil, resp. žiadne trovy mu nevznikli. Preto mu súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.